

BUDSKAP FRÅN VÅR HELIGE FADER PÅVE FRANCISKUS

För fastetiden 2022

”Låt oss inte tröttna på att göra det som är rätt. När tiden är inne får vi skörda evigt liv ur anden. Så länge det finns tid skall vi därför göra gott mot alla människor” (Gal 6:9-10a).

Kära bröder och systrar,

Fastetiden är ett lämpligt tillfälle till personlig och gemensam förnyelse som leder oss fram till Påskens händelser kring Jesu död och uppståndelse. Det kommer att göra oss gott på vår väg genom fastetiden 2022 att reflektera över den helige Paulus förmanande ord till galaterna: ”Låt oss inte tröttna på att göra det som är rätt. När tiden är inne får vi skörda evigt liv ur anden. Så länge det finns tid (*kairós*) skall vi därför göra gott mot alla människor” (Gal 6:9-10a).

1. SÅDD OCH SKÖRD

I denna text påminner aposteln om bilden av sådd och skörd som betydde mycket för Jesus (jfr Matt 13). Den helige Paulus talar om en *kairós*, en lämplig tidpunkt att så det goda med tanke på en senare skörd. När är denna lämpliga tidpunkt för oss? Med säkerhet finner man den i fastetiden, liksom i hela vårt jordeliv, som på sätt och vis avbildas i fastetiden. Alltför ofta styrs vårt liv av girighet och övermod, av längtan efter ägande, samlande och förbrukande av varor, så som det blir synligt i evangeliets exempel med den dåraktige mannen, som menar att hans liv är säkert och lyckligt eftersom han hade samlat in en stor skörd i sina lador (jfr Luk 12:16-21). Fastetiden inbjuder oss till omvändelse, till en förändrad mentalitet, för att livets sanning och skönhet inte ska handla så mycket om att äga som att ge, inte så mycket om att samla som att göra det goda och att dela med sig till andra.

Såningsmannen är i första hand Gud själv, som givmilt fortsätter att ”så den goda sådden bland människorna” (encyklikan *Fratelli tutti*, 54). Under fastetiden är vi kallade att svara på Guds gåva genom att ta emot hans levande och verksamma ord (jfr Hebr 4:12). Att uppmärksam lyssna till Guds ord leder till beredvillighet att foga sig i hans handlande (jfr Jak 1:21), och det leder till att vårt liv bär frukt. Om redan detta för oss är ett skäl att glädjas, så gäller det ännu mer för vår kallelse att vara ”Guds medarbetare” (1 Kor 3:9) och att ta väl vara på vår tid (jfr Ef 5:16), så att också vi kan så den goda sådden. Denna uppmaning att så det goda skall inte förstås som en besvärlig plikt utan som en nåd som Gud ger oss för att låta oss ha del i hans fruktbringande generositet.

Och hur är det då med skörden? Sker inte sådden med tanke på skörden? Jo, så är det förvisso. Paulus betonar själv det nära sambandet mellan sådd och skörd när han säger: ”Den som sår snålt får en snål skörd, och den som sår rikligt får en riklig skörd” (2 Kor 9:6). Men vad för slags skörd handlar det om här? Den första frukten av en god sådd finns i oss själva och i våra all dagliga relationer, till och med i de mest obetydliga gesterna av vänlighet. I Gud är ingen aldrig så liten kärleksgärning och ingen ”storsint möda” (jfr Evangelii gaudium, 279) förgäves. Liksom man känner igen ett träd på dess frukt (jfr Matt 7:16-20), så lyser ett liv fullt av goda gärningar (jfr Matt 5:14-16) och sprider en kristusdoft i världen (jfr 2 Kor 2:15). Att fri från synd tjäna Gud leder till helighet och är till hjälp för hela världen (jfr Rom 6:22).

I själva verket får vi alltid se bara en liten del av frukten av vår sådd, för, som det heter i ett ordspråk som traderas i evangeliet, att "en sår och en annan skördar" (Joh 4:37). Just när vi sår till gagn för de andra har vi del i Guds givmildhet: "Det är en ädel hållning att påbörja processer i hopp om den hemlighetsfulla kraften i den goda sådden" (encyklikan Fratelli tutti, 196). Att så det goda till gagn för andra befriar oss från den egna profitens trånga logik, det ger vårt handlande en rymd av generositet och infogar oss därmed i den gudomliga frälsningsplanens underbara panorama.

Guds ord vidgar och lyfter vår blick: det förkunnar för oss att den sanna skörden är den eskatologiska, den sista dagens skörd, dagen utan afton. Den fulländade frukten av vårt liv och av vårt handlande är "grödan till evigt liv" (Joh 4:36) som skall bli "en skatt i himlen" (Luk 12:33; 18:22). Jesus själv använder bilden av senapskornet som dör i jorden och bringar frukt, när han talar om sin döds och uppståndelses mysterium (jfr Joh 12:24); och den helige Paulus använder det på nytt när han talar om vår kropps uppståndelse: "Det som blir sått förgängligt uppstår oförgängligt. Det som blir sått föraktat uppstår i härlighet. Det som blir sått svagt uppstår fullt av kraft. Det som blir sått som en kropp med fysiskt liv uppstår som en kropp med ande" (1 Kor 15:42-44). Detta hopp är det stora ljus som den uppståndne Kristus skänker världen: "Gäller vårt hopp till Kristus bara detta livet, då är vi de mest ömkansvärda bland människor. Men nu har Kristus uppstått från de döda, som den förste av de avlidna" (Joh 15:19-20), så att de som "blivit ett med honom genom att dö som han" (Rom 6:5) också skall bli ett med honom och "uppstå till livet" (jfr Joh 5:29). "Och då skall de rättfärdiga lysa som solen, i sin faders rike" (Matt 13:43).

2. "LÅT OSS INTE TRÖTTNA PÅ ATT GÖRA DET SOM ÄR RÄTT"

Kristi uppståndelse ger liv åt de jordiska förhoppningarna och det "stora hoppet" om evigt liv, och sår redan i vår nutid frälsningens frö (jfr Benedikt XVI, Spe salvi, 3;7). Inför de bittra besvikelserna från så många krossade drömmar, inför oron för alla utmaningar som ligger framför oss, inför modlösheten med tanke på våra otillräckliga möjligheter är frestelsen stor att kapsla in sig i en individualistisk egoism och fly in i likgiltighet inför andras lidanden. För även de bästa resurserna har sina gränser: "Unga män kan bli trötta och mattas, ynglingar snava och falla" (Jes 40:30). Men Gud "ger den trötte kraft, den svage får ny styrka. [...] Men de som litar till Herren får ny kraft, de får vingar som örnar. De springer utan att bli trötta, vandrar utan att mattas (Jes 40:29,31). Fastetiden kallar oss att tro på Gud och att hoppas på honom (jfr 1 Petr 1:21), ty med blicken fäst på den uppståndne Jesus Kristus (jfr Hebr 12:2) kan vi anta apostelns uppmaning: "Låt oss inte tröttna på att göra det som är rätt" (Gal 6:9).

Låt oss inte tröttna på att be. Jesus lärde att det är nödvändigt att "alltid be och inte ge upp" (Luk 18:1). Vi behöver bönen, eftersom vi behöver Gud. Själv tillräcklighet är en farlig illusion. Om pandemin har visat oss hur bräckliga vi själva och samhället är, måtte då denna fastetid låta oss erfara trösten i tron på Gud, utan vilken vi saknar bestånd (jfr Jes 7:9). Ingen räddar sig av egen kraft ty vi sitter i historiens stormar alla i samma båt; men framför allt räddar sig ingen utan Gud, ty endast Jesu Kristi påskmysterium ger seger över dödens mörka vatten. Tron befriar oss inte från livets prövningar, men låter oss gå igenom dem i Kristus förenade med Gud, i det stora hopp som inte sviker och vars underpant är den kärlek som Gud genom den Helige ande har utgjutit i våra hjärtan (jfr Rom 5:1-5).

Låt oss inte tröttna på att utplåna det onda i våra liv. Måtte den kroppsliga fastan, som fastetiden manar oss till, stärka vår ande i kampen mot synden. *Låt oss inte tröttna på att be om förlåtelse i botens och försoningens sakrament,* medvetna om att Gud inte tröttnar på att förlåta oss. *Låt oss inte tröttna på att kämpa mot begären,* den svaghet som leder till egoism och varjehanda ont och som historien igenom hittat vägar att förföra människan till synd (jfr encyklikan Fratelli tutti, 166). En av dessa möjligheter är faran med ett beroende av de digitala medierna, som leder till utarmade

mänskliga relationer. Fastetiden är en lämplig tid att motverka dessa fällor och i stället vårda en mer helhetsinriktad mänsklig kommunikation (jfr a.a., 43) som består i "verkliga möten" (a.a., 50) från ansikte till ansikte.

Låt oss inte tröttna på att göra gott i aktiv kärlek till vår nästa. Låt oss i denna fastetid öva oss i att med glädje ge allmosor (jfr 2 Kor 9:7). Gud, "som ger säd att så och bröd att äta" (2 Kor 9:10), sörjer för var och en av oss, inte bara för att vi skall ha mat, utan också för att vi skall kunna vara storsinta och göra gott mot andra. Om det är sant att vi hela livet skall så det goda, låt oss då nyttja denna fastetid till att vårda oss om dem som står oss nära, till att vara nära de bröder och systrar som blivit sårade på sin väg genom livet (jfr Luk 10:25-37). Fastetiden är en lämplig tid för att söka upp och inte undvika de behövande; att ta kontakt med och inte ignorera dem som behöver ett lyssnande öra och ett gott ord; att besöka och inte överge dem som lider av ensamhet. Låt oss omsätta appellen att göra gott gentemot *alla* i handling, och låt oss ta oss tiden att visa kärlek till de minsta och mest försvarslösa, de övergivna och föraktade, de diskriminerade och marginaliserade (jfr encyklikan *Fratelli tutti*, 193).

3. "OM VI INTE FÖRTRÖTTAS, SKALL VI SKÖRDA NÄR TIDEN ÄR INNE"

Fastetiden påminner oss varje år om att "det goda, liksom kärleken, rättvisan och solidariteten", inte kan uppnås en gång för alla utan "måste erövrats varje dag på nytt" (a.a., 11). Låt oss därför be Gud om en bondes uthålliga tålamod (jfr Jak 5:7) så att vi inte förtröttas att steg för steg göra det goda. Den som faller får sträcka ut sin hand mot fadern, som alltid på nytt lyfter upp oss. De som lurats in på irrvägar av det ondas lockelser skall inte tveka att återvända till den som "alltid vill förlåta" (Jes 55:7).

Låt oss i denna tid av omvändelse inte bli trötta på att med Guds nåds bistånd och kyrkans gemenskap så en god sådd. Fastan bereder marken, bönen bevattnar den, kärleken till vår nästa gör den fruktbar. Vi har den trosfasta förvisningen att, "om vi inte tröttnar", skall vi skörda "så snart tiden är inne" och att vi med uthållighetens gåva skall uppnå det utlovade goda (jfr Hebr 10:36) till vår egen och de andras frälsning (jfr 1 Tim 4:16). När vi hyser syskonkärlek till alla är vi förenade med Kristus som givit sitt liv för oss (jfr 2 Kor 5:14-15) och vi får redan nu smaka något av himmelrikets glädje när Gud är "allt, överallt" (1 Kor 15:28).

Må Jungfru Maria, ur vars sköte Frälsaren framgick och som betraktade allt i sitt hjärta (jfr Luk 2:19), åt oss utverka tålamodets gåva och vara oss nära i sin moderlighet, så att denna tid av omvändelse bär frukter av evig frälsning.

Rom, San Giovanni in Laterano, den 11 november 2021, den helige biskopen Martins minnesdag

[*Franciskus*]